

4. זיהוי קרקעות

בפעילויות הקודמות נעזרנו בתכונות של סלעים כדי לזהותם, ולמדנו כי תכונות הסלעים נובעות מהרכבם המינרלי. בפעילות זו נזהה קרקעות בשיטה דומה, נסיק מסקנות לגבי ההרכב המינרלי של הקרקעות, וננסה לשער כיצד קרקעות נוצרות.

1. לפניכם שלוש דוגמאות קרקע נפוצות בארץ. ערכו את הפעולות הבאות לגבי כל אחת מהן:
 - (א) בדקו את מאפייני הדוגמה.
 - (ב) סכמו את תצפיותיכם בטבלה שבעמוד הבא (הקיפו בעיגול את התצפיות הנכונות ומלאו את הנדרש בטור המסקנות).
 - (ג) היעזרו בכרטיסיות לצורך זיהוי שם הקרקע.

מידע נוסף

- (1) צבע אדום-חום בסלעים ובקרקעות מעיד פעמים רבות על הימצאותם של מינרלי תחמוצות ברזל.
- (2) בארץ, רוב הגרגרים שאינם נטחנים בין השיניים מורכבים מהמינרל קוורץ, כך שאם גרגריו של סלע או קרקע שמצאתם אינם נטחנים בין השיניים, תוכלו להסיק במידת סבירות גבוהה כי הם מורכבים מהמינרל קוורץ.

דוגמה 1 :

מסקנות	תצפיות	מאפיינים
הקרקע לשויה אכיל אל המינרליים:		צב
הקרקע אינה מכילה גרזרים המורכבים מהמינרל:	← נטחן	גלובל אלריס
הקרקע מכילה גרזרים המורכבים מהמינרל:	← אל נטחן	בשיניים
הקרקע מכילה אחוז גבוה של גרזרים המורכבים מהמינרל:	← חיסגי מאוד	חיסגיל
הקרקע מכילה אחוז נמוך של גרזרים המורכבים מהמינרל:	← חיסגי מעט	
הקרקע אינה מכילה גרזרים המורכבים מהמינרל:	← אל חיסגי	
הקרקע מכילה אחוז גבוה של גרזרים המורכבים מהמינרל:	← גסס מאוד	גלובל אחומצ
הקרקע מכילה אחוז נמוך של גרזרים המורכבים מהמינרל:	← גסס מעט	מחיה מפול
הקרקע אינה מכילה גרזרים המורכבים מהמינרל:	← אל גסס	
		גלפיל נוספ

שם הקרקע: _____

דוגמה 2 :

מסקנות	תצפיות	מאפיינים
הקרקע לשויה אכיל אל המינרליים:		צב
הקרקע אינה מכילה גרזרים המורכבים מהמינרל:	← נטחן	גלובל אלריס
הקרקע מכילה גרזרים המורכבים מהמינרל:	← אל נטחן	בשיניים
הקרקע מכילה אחוז גבוה של גרזרים המורכבים מהמינרל:	← חיסגי מאוד	חיסגיל
הקרקע מכילה אחוז נמוך של גרזרים המורכבים מהמינרל:	← חיסגי מעט	
הקרקע אינה מכילה גרזרים המורכבים מהמינרל:	← אל חיסגי	
הקרקע מכילה אחוז גבוה של גרזרים המורכבים מהמינרל:	← גסס מאוד	גלובל אחומצ
הקרקע מכילה אחוז נמוך של גרזרים המורכבים מהמינרל:	← גסס מעט	מחיה מפול
הקרקע אינה מכילה גרזרים המורכבים מהמינרל:	← אל גסס	
		גלפיל נוספ

שם הקרקע: _____

דוגמה 3 :

מסקנות	תצפיות	מאפיינים
הקרקע לשויה אכיל אל המינרליים:		צביל
הקרקע אינה מכילה גרערים המורכבים מהמינרל:	נחן ←	גלובל אלריס
הקרקע מכילה גרערים המורכבים מהמינרל:	אל נחן ←	בשיניים
הקרקע מכילה אחוז גבוה של גרערים המורכבים מהמינרל:	ליסגי מאלד ←	ליסגיל
הקרקע מכילה אחוז נמוך של גרערים המורכבים מהמינרל:	ליסגי מעט ←	
הקרקע אינה מכילה גרערים המורכבים מהמינרל:	אל ליסגי ←	
הקרקע מכילה אחוז גבוה של גרערים המורכבים מהמינרל:	גיסס מאלד ←	גלובל אחומצ
הקרקע מכילה אחוז נמוך של גרערים המורכבים מהמינרל:	גיסס מעט ←	מחיל מפור
הקרקע אינה מכילה גרערים המורכבים מהמינרל:	אל גיסס ←	
		גלפיל נוספל

לם הקרקע: _____

2. ממה בנויות קרקעות? (היעזרו בטבלאות שזה עתה מילאתם):

3. נסו להעלות השערות לגבי אופן היווצרותן של קרקעות.